

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Τα Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια «ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ» προετοιμάζοντας σε ολιγομελείς ομίλους τους υποψήφιους για τον επικείμενο διαγωνισμό του Υπουργείου Οικονομικών, με κορυφαίο επιτελείο διδασκόντων, παραθέτουν χρήσιμη θεωρία στην Δημόσια Οικονομική. Τα θέματα επιμελήθηκε ο επιστημονικός συνεργάτης μας κ. Μπαντούλας Κων/νος, Οικονομολόγος, MSc Χρηματοοικονομικών Παν/μίου Πειραιά.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ - ΛΕΞΙΚΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ (Β' Μέρος)

- 1) Υπολογισμός ΦΠΑ:
 - a. Άμεση μέθοδος (πρόσθεση επιμέρους κονδυλίων προστιθέμενης αξίας και στη συνέχεια αφαίρεση του κόστους από τις πωλήσεις)
 - b. Έμμεση μέθοδος (πίστωσης φόρου) η χρησιμοποιούμενη μέθοδος στην Ελλάδα.
- 2) Πλεονεκτήματα ΦΠΑ: ουδέτερος φόρος (επιβάλλεται σε όλα τα προϊόντα με τον ίδιο τρόπο ανεξάρτητα από τα στάδια παραγωγής), πλήρη απαλλαγή των επενδύσεων, περιορισμός της φοροδιαφυγής (φορολογεί την προστιθέμενη αξία της κάθε επιχείρησης και όχι την συνολική αξία των πωλήσεων)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

Μειονέκτημα ΦΠΑ: πολυπλοκότερος στην εφαρμογή, οι μικρές επιχειρήσεις τον αποφεύγουν.

- 3) Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι ένας νόμος του κράτους που δεσμεύει-επιβάλλει στην κυβέρνηση ένα λεπτομερή λογαριασμό που περιέχει όλα τα έσοδα και έξοδα που προβλέπεται ότι θα πραγματοποιήσει το δημόσιο σε διάστημα ενός έτους. Καθορίζει την κατανομή των πόρων για την παραγωγή δημοσίων αγαθών
- 4) Το Δημοσιονομικό πρόγραμμα είναι το 4ετές σχέδιο δράσης που θα ακολουθηθεί μετά τις εκλογές το πολιτικό κόμμα αν εκλεγεί να κυβερνήσει και δεν είναι δεσμευτικός.
- 5) Ο προϋπολογισμός είναι τεχνητά ισοσκελισμένος συνήθως είναι ελλειμματικός (αυξάνει την ενεργό ζήτηση) ή πλεονασματικός (μειώνει την ενεργό ζήτηση)
- 6) Πραγματικό ισοζύγιο: Τα τρέχοντα έσοδα (εκτός των εσόδων λήψης δάνεια και των εσόδων εκποίησης δημόσιας περιουσίας) είναι ίσα με τα συνολικά έξοδα (εκτός των τοκοχρεολυσίων). Υπάρχει και πραγματικό πλεόνασμα ή έλλειμμα όταν τα τρέχοντα έσοδα είναι μεγαλύτερα ή μικρότερα από τα συνολικά έξοδα
- 7) Πρωτογενές πλεόνασμα: Έχουμε όταν τα τρέχοντα έσοδα είναι περισσότερα από τις πρωτογενείς δαπάνες (συνολικές δαπάνες μείον έξοδα τοκοχρεολυσίων).
- 8) Στόχοι του προϋπολογισμού α) άριστη κατανομή των κρατικών πόρων, β) Δίκαιη αναδιανομή του εισοδήματος, γ) σταθεροποίηση και μεγέθυνση της οικονομίας αυξάνοντας την ενεργό ζήτηση.
- 9) Η ανεργία αντιμετωπίζεται με έλλειμμα στον προϋπολογισμό (μείωση φόρων, αύξηση δαπανών)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- 10) Ο πληθωρισμός αντιμετωπίζεται με πλεόνασμα στον προϋπολογισμό (αύξηση φόρων, μείωση δημοσίων δαπανών).
- 11) Πηγές χρηματοδότησης του ελλείμματος με εσωτερικό δανεισμό (έντοκα γραμμάτια και ομόλογα) και εξωτερικό δανεισμό. Το εξωτερικό χρέος του προϋπολογισμού μας είναι το ποσό που δανείστηκε η κυβέρνηση εν ονόματι των πολιτών από το εξωτερικό.
- 12) Οι βασικές αρχές του προϋπολογισμού είναι της δημοσιότητας, της ετήσιας διάρκειας, της καθολικότητας, της ειδικότητας, του μη ειδικού προορισμού των εσόδων, της ειλικρίνειας, της σαφήνειας, της ενότητας.
- 13) Οι φάσεις του προϋπολογισμού είναι: Η κατάρτιση, η ψήφιση, η εκτέλεση και ο έλεγχος.
- 14) Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται από το υπουργείο οικονομικών (γενικό λογιστήριο του κράτους) σε συνεργασία με τα άλλα υπουργεία
- 15) Η έγκριση του προϋπολογισμού πριν την εκτέλεση γίνεται από το κοινοβούλιο μετά από συζήτηση (διαρκής επιτροπή οικονομικών υποθέσεων). Αλλαγές γίνονται μόνο στα άρθρα και όχι στο σύνολο των λογαριασμών του προϋπολογισμού.
- 16) Η εκτέλεση εσόδων του προϋπολογισμού περιλαμβάνει δύο στάδια: την βεβαίωση και την είσπραξη
- 17) Προϋποθέσεις είσπραξης είναι να υπάρχει:
- κανόνας δικαίου,
 - νόμιμος τίτλος είσπραξης,
 - αρμοδιότητα οργάνου είσπραξης,
 - παραστατικό απόδειξης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- 18) Τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης περιλαμβάνουν κατασχέσεις ακινήτων, κινητών και την προσωποκράτηση του οφειλέτη.
- 19) Οι πιστώσεις διακρίνονται σε τακτικές (αναγράφονται στον προϋπολογισμό), αναπληρωματικές (οι πιστώσεις που αναγράφονται στον προϋπολογισμό αποδεικνύονται ανεπαρκείς και χρηματοδοτούνται από την χρήση του αποθεματικού του προϋπολογισμού.) και έκτακτες (έκτακτες και απρόοπτες που δεν προβλέπονται στον προϋπολογισμό. και χρηματοδοτούνται από την χρήση του αποθεματικού του προϋπολογισμού). Είναι δυνατόν να μεταφερθούν πιστώσεις από κωδικό αριθμό σε άλλον, του ίδιου υπουργείου.
- 20) Η εκτέλεση δημόσιας δαπάνης αποτελείται από την ανάληψη (απόφαση για δαπάνη), την αναγνώριση (εκτέλεση απόφασης-αναγνώριση εξόδου), την εκκαθάριση (προσδιορισμός δικαιώματος πιστωτών), την εντολή πληρωμής (έγγραφο πληρωμής πιστωτών) και την πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, Αν δεν ψηφιστεί έγκαιρα ο προϋπολογισμός. Εφαρμόζεται η μέθοδος των προσωρινών δωδεκατημορίων.
- 21) Το ελεγκτικό συνέδριο αποτελεί διοικητική αρχή και διοικητικό δικαστήριο. Αποτελείται από:1 πρόεδρο, 3 αντιπροέδρους, 17 συμβούλους και 15 παρέδρους. Έχει γνωμοδοτικές (για σχέδια νόμων), διοικητικές (έλεγχος δημοσίων λογαριασμών και υπολόγων) και δικαιοδοτικές αρμοδιότητες (απονομή σύνταξης και ευθυνών δημοσίων υπαλλήλων).
- 22) Ο προληπτικός έλεγχος: Εκ των προτέρων έλεγχος (νομιμότητας όχι σκοπιμότητας) των δαπανών από τους αρμόδιους παρέδρους του ελεγκτικού συνεδρίου γίνεται μετά την έκδοση του χρηματικού εντάλματος και πριν την πληρωμή της δαπάνης (επίκαιρος), μπορεί απαγορεύσει την πληρωμή (αποτελεσματικός) και διασφαλίζει την νομιμότητα των δαπανών (επιεικής).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- 23) Ο κατασταλτικός έλεγχος: Εκ των υστέρων έλεγχος από το ελεγκτικό συνέδριο έγκρισης των πεπραγμένων (απολογισμός και ισολογισμό) που θα υποβληθούν για έγκριση στο κοινοβούλιο. Γίνεται μετά την πληρωμή (ανεπίκαιρος), δεν μπορεί να αποκαταστήσει τα ελλείμματα (αναποτελεσματικός) και καταλογίζει υποχρεώσεις σε κληρονόμους υπολόγων (ανεπιεικής).
- 24) Ο απολογισμός γίνεται από το γενικό λογιστήριο του κράτους περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (έγκριση των πιστωτικών υπερβάσεων) αποκαλύπτει το αποτέλεσμα της διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας, στηρίζεται στα στοιχεία του Ε.Σ. και των υπουργείων. Τα έσοδα (βεβαιωμένα, διαγραμμένα, εισπραχθέντα) και τα έξοδα (πιστώσεις που χορηγήθηκαν, υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν, πληρωμές, αδιάθετες πιστώσεις και υπερβάσεις πιστώσεων).
- 25) Ο ισολογισμός γίνεται από το γενικό λογιστήριο του κράτους περιλαμβάνει την κατάσταση του ταμείου, του χρέους και των κρατικών εγγυήσεων. Επισυνάπτονται σε αυτόν οι πίνακες των αποτελεσμάτων και των εσόδων και εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού, και του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Η εκκαθάριση των δαπανών του προϋπολογισμού γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου του γενικού λογιστηρίου του κράτους. Αποστέλλονται στον υπουργό οικονομικών στην συνέχεια στο ελεγκτικό συνέδριο στην συνέχεια στον υπουργό οικονομικών και στην συνέχεια στην βουλή για κύρωση.
- 26) Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει τον τακτικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

27) Διάρθρωση του προϋπολογισμού:

- a. Φορολογικά έσοδα - Πρωτογενείς δαπάνες = πρωτογενές πλεόνασμα - τόκους = Δανειακές ανάγκες
- b. Δανειακές ανάγκες + χρεολύσια + κεφαλαιακές μεταβιβάσεις = Ακαθάριστο έλλειμμα.

28) Η προμήθεια του δημοσίου γίνεται με ίδια μέσα (αυτεπιστασία) ή με ξένα μέσα (εργολαβία). Για ανάθεση εργολαβίας είναι δυνατόν: να κάνουμε δημόσιο διαγωνισμό (άνω των 1.173 ευρώ), πρόχειρο διαγωνισμό για επείγουσες ανάγκες (από 586 ευρώ έως 1.173 ευρώ) ή χωρίς διαγωνισμό για κατεπείγουσες ανάγκες (έως 880 ευρώ).

29) Η παρακολούθηση και η ταξινόμηση γίνεται με κριτήρια:

- i. Οικονομικά (οικονομική ταξινόμηση): Τρόπο που οι δαπάνες επηρεάζουν το Α.Ε.Π. διακρίνονται σε δαπάνες δημόσιας κατανάλωσης, δημόσιας επένδυσης και μεταβιβαστικές πληρωμές
- ii. Ειδική λειτουργία της δαπάνης (λειτουργική ταξινόμηση):
 - a. κατηγορία (Αμυνα, υγεία, παιδεία, γεωργία κλπ)
 - b. τομέα της οικονομικής δραστηριότητας (γεωργία, μεταποίηση, μεταφορές, κλπ.)
- iii. Διοικητικά (διοικητική ταξινόμηση):
 - a. κεντρικής διοίκησης,
 - b. κοινωνικής ασφάλισης,
 - c. τοπικής αυτοδιοίκησης,
 - d. λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

30) Για τη σύγκριση του κόστους και του οφέλους χρησιμοποιούμε κάθε κοινωνικό κόστος και όφελος (χρηματικό και μη χρηματικό) και εξισώνουμε το όφελος που αντλεί το κοινωνικό σύνολο από την τελευταία μονάδα του δημόσιου αγαθού (οριακό όφελος) με το κόστος της τελευταίας μονάδας του δημόσιου αγαθού (οριακό κόστος) (MU = MC).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ

- 31) Για τη σύγκριση του κόστους και του οφέλους ανάμεσα σε δύο ΔΙΑΙΡΕΤΑ δημόσια αγαθά χρησιμοποιούμε κάθε όφελος (χρηματικό και μη χρηματικό) των δύο αγαθών . Εξισώνουμε το όφελος που αντλεί το κοινωνικό σύνολο από την τελευταία μονάδα του δημόσιου αγαθού (A) (οριακό όφελος) με το όφελος της τελευταίας μονάδας του δημόσιου αγαθού (B) (οριακό όφελος) ($MU_A = MU_B$)
- 32) Για τη σύγκριση του κόστους και του οφέλους ανάμεσα σε δύο ΑΔΙΑΙΡΕΤΑ δημόσια αγαθά το όφελος από κάθε μονάδα δαπάνης των δύο αγαθών . Επιλέγουμε εκείνο το έργο με το μεγαλύτερο όφελος κατά μονάδα δαπάνης έως την εξάντληση του προϋπολογισμού.